

Bhagaván Ramana

Írta: T. M. P. MAHÁDÉVAN, M.A. PH.D.,
a Madrászi Egyetem filozófiaprofesszora

Kiadja V. S. RAMANAN, az Igazgatótanács elnöke

SRI RAMANASRAMAM

TIRUVANNÁMALAI 606-603

DÉL-INDIA

A *Ramana Maharsi és létfilozófiája* című mű részlete

© Sri Ramanasramam, Tiruvannámalai 606-603, Tamil Nadu, India, 1989

Fordította Alder Mónika

Lektorálta Malik Tóth István

Előszó

Jelen tanulmány eredetileg egy szentekről szóló könyv számára íródott, és a *Ramana Maharsi és létfilozófiája* című mű előszavaként is megjelent. Úgy éreztük, hogy e tanulmány szélesebb körben is érdeklődésre tarthat számot, ezért jelenik meg külön kiadványként e kis könyvecske formájában.

Fogadja Bhagaván ezt a felajánlást!

Árádhana napján, 1959. május 5-én

T. M. P. Mahádévan

Invokáció

Ó Vinájaka, ki a nagy szent [Vjásza] szavait feljegyezted egy tekercsre [a Méru-hegy lankáira], és ki a diadalmas Arunácsolánál időzöl, kérlek, gyógyítsd meg az újraszületéseket okozó betegséget [a káprázatot], és kegyesen oltalmazd a nagyszerű Nemes Hitet [az *upanisadok* filozófiai és vallási rendszerét], amely csordultig telve van az Önvaló nektárjával!

Ez az imádság Bhagaván Srí Ramana szerzeménye az Úr Ganésához, az akadályok eltávolítójához. Bhagaván az ősi hindu szent iratokban, a puránákban olvasható történetre utal, amelyben Ganésa Vjásza írnokaként a *Mahábháratát* lejegyezte. Itt a kegyelméért könyörög, hogy oltalmazza meg a védánta filozófiát.

Bhagaván Ramana

Az ősi iratok szerint legalább annyira nehéz egy szent útját nyomon követni, mint egy vonalat meghúzni a repülő madár útvonala mentén. A legtöbb embernek meg kell elégednie azzal, hogy hosszú és fáradságos úton ér el a célig. Néhányan azonban beavatottként születnek, és szüntelenül szállnak minden létező közös otthona, a legfőbb Önvaló felé. Egy ilyen szent jelenlétéből az emberek nagy többsége bátorságot merít. Bár képtelen lépést tartani vele, de jelenléte felemelő érzéssel tölti el, és olyan boldogságba nyújt számára bepillantást, amelyhez képest a világi örömek semmibe vesznek. Számtalan ember megtapasztalta ezt, aki Srí Ramana Maharsi életében ellátogatott Tiruvannámalaiba. Egy olyan szenttel találkoztak személyében, akin a világiasság legcsekélyebb nyomát sem lehetett felfedezni, aki makulátlan tisztaságában a védánta örök igazságának tanújaként állt előttük. Ritkán történik meg, hogy Srí Ramanához hasonló szellemi nagyság születik a földre. Ám egy ilyen esemény az egész emberiség javát szolgálja, és a remény új korszaka nyílik meg számára.

Maduraitól mintegy ötven kilométerre található egy Tirucsuli nevű falu, amelynek Siva-templomáról két nagy tamil szent, Szundaramúrthi és Mánikkavácsakar is megemlékezett költeményeiben. Ebben a szent faluban élt a 19. század második felében egy képesítés nélküli ügyvéd, Szundaram Aijar a feleségével, Alagammállal. Vallásosság, istenszeretet és nagylelkűség jellemezte ezt az eszményi házaspárt. Szundaram Aijar lehetőségeit meghaladva adakozott, hitvese, Alagammál pedig tökéletes hindu feleség volt. 1879. december 30-án az ő gyermekükként született meg Vénkataraman – akit később Srí Ramana Maharsiként ismert meg a világ. A hinduk számára különleges nap, az Árdrá-darsanam napja volt ez. Ezen a napon minden évben kihozzák a templomból a táncoló Siva – azaz Natarádzsa – szobrát, és végigvonulnak vele az utcákon, ezzel ünnepelve az Úr isteni kegyelmét, amelynek révén az megjelent olyan szentek előtt, mint Guatama, Patandzsali, Vjáhrapáda és Mánikkavácsakar. 1879 Árdrá napján a tirucsuli templom

Natarádzsa-szobrával a megfelelő szertartások közepette végigvonultak a város utcáin, és akkor, amikor a felvonulás végén ismét beléptek volna a templomba a szoborral, megszületett Vénkataraman.

Kisgyermekként semmi különös nem történt vele, úgy nőtt föl, mint bármelyik korabeli fiú. Elemi iskolai éveit Tirucsuliban töltötte, majd Dindigulba küldték egy évre az ottani iskolába. Tizenkét éves volt, amikor édesapja meghalt. Ennek következményeként családjával Maduraiba kellett költöznie, ahol apai nagybátyja, Szubbaijar házában éltek. Itt a Scott's Középiskolába, majd az Amerikai Missziós Középiskolába járt. Tanulmányait egyáltalán nem vette komolyan, de erős és egészséges fiú volt, iskolatársai és barátai félték erejétől. Ha bármelyikük haragudott rá, csak akkor mert bármiféle csínytevést elkövetni ellene, amikor aludt. Ilyenkor ugyanis meglehetősen különösen viselkedett: semmiről sem tudott, ami vele történt. Elhurcolhatták egy másik helyre vagy akár meg is verhették anélkül, hogy közben felébredt volna.

Tizenhat éves volt, amikor látszólag véletlenül hallott az Arunácsaláról. Egy nap az egyik idős rokon látogatott el hozzájuk Maduraiba. A fiú megkérdezte, honnan jött. A rokon azt válaszolta: „Az Arunácsalától.” Már maga az Arunácsala szó varázslatként hatott a fiatal Vénkataramanra, és látható izgalommal tette fel a következő kérdést: „Micsoda? Az Arunácsalától? Az hol van?” Azt a választ kapta, hogy Tiruvannámalai az Arunácsala.

A szent az egyik Arunácsalához írt himnuszában utalt erre a történetre: „Figyelj! Mozdulatlan hegyként áll, tevékenysége titokzatos, meghaladja az emberi megértést. Az ártatlanság korától kezdve ott ragyogott az elmémbe, hogy az Arunácsala valami páratlan nagyszerűség, de még amikor megtudtam másvalakitől, hogy ugyanaz, mint Tiruvannámalai, akkor sem ismertem fel ennek jelentését. Amint magához vonzott engem, elcsendesítve elmémet, s én a közelébe értem, láttam, hogy mozdulatlanul áll.”

Nem sokkal ezt az eseményt követően, amely Vénkataraman figyelmét az Arunácsala felé fordította, történt még valami, ami a fiút a mélyebb szellemi értékek felé irányította. Sikerült szert tennie Sékkilár *Perijapuránam* című művére, amely a saiva szentek életét írja le. Elolvasta a könyvet, mely teljesen rabul ejtette. Ez volt az első vallásos témájú könyv, amelyet elolvasott. A szentek történetei magukkal ragadták, és szíve mélyéig megérintették. Minden előzmény nélkül felébredt benne a vágy a szent élet lényegét alkotó visszavonulás és önátadás iránt.

Azt a spirituális élményt, amelyre Vénkataraman annyira áhítozott, hamarosan meg is tapasztalta, még hozzá igen váratlanul. 1896 derekán történt, tizenhét éves volt akkor. Egy nap egyedül ült nagybátyja házának első emeleti szobájában. Egészsége rendben volt, mégis hirtelen heves halálfélelem hatalmasodott el rajta. Úgy érezte, azonnal meg fog halni. Nem értette, miért tört rá ez az érzés, de a közeledő halál gondolata mégsem töltötte el aggodalommal. Tiszta fejjel átgondolta, mit is tegyen. Így szólt magához: „Eljött a halál órája. Mit jelent ez? Mi az, ami meghal? A test hal meg.” Ezután lefeküdt a földre, kinyújtotta és megmerevítette végtagjait, mintha beállt volna a hullamerevség állapota. Lélegzetét visszatartotta, és ajkait szorosan összepréselte, így teste első látásra tetemnek tűnt. Most mi fog történni? Így gondolkozott: „Ez a test most halott tehát. Elviszik, elégetik, és csak hamu marad belőle. De a test halálával vajon én is meghaltam-e? A test az én? Ez a test csendes és élettelen. Mégis érzem személyiségem teljes erejét, sőt még az „én” hangját is hallom ettől függetlenül magamban. Én tehát a Szellem vagyok, amely meghaladja a testet. A test meghal, de az ezt meghaladó Szellemet nem érinti a halál. Ez azt jelenti, hogy én a halhatatlan Szellem vagyok.”

Később, amikor Bhagaván Srí Ramana elmesélte tanítványainak ezt a történetet, úgy tűnt, mintha ez egy érvelési folyamat lett volna. De ő mindig ügyelt arra, hogy megértesse hallgatóságával, hogy ez másképpen történt. A felismerésben egy szempillantás alatt részesült. Közvetlenül tapasztalta meg az igazságot. Az „Én” nagyon valósnak tűnt, az egyetlen létező valóságnak. A halálfélelem egyszer s mindenkorra eltűnt. Ettől kezdve az „Én” ahhoz a sruti-hanghoz vált hasonlóvá,

amely a többi hang alapjául szolgál, és velük együtt zeng. A fiatal Vénkataraman a szellemiség hegycsúcsán találta magát, bármiféle fáradságos és hosszú ideig végzett szádhana (gyakorlás) nélkül. Az Önvaló tudatosságának szökőárja elmosta az egót. A fiúból, akit eddig Vénkataramannak hívtak, a pillanat tört része alatt szent ember lett.

A fiatal szent életében teljes változás következett be. Az addig fontosnak tartott dolgok elveszítették számára jelentőségüket. Az addig elhanyagolt szellemi értékek most figyelmének középpontjába kerültek. Tanulmányai, barátai, rokonai mostantól semmilyen jelentőséggel nem bírtak az életében, teljesen közömbössé vált környezete iránt. Egyéniségének ékességei ettől fogva az alázat, a szelídség, az engedékenység és az ezekhez hasonló erények lettek. Kerülte a társaságot, és legszívesebben egyedül, az Önvalóba merülve ült. Mindennap ellátogatott a Mínáksi-templomba, és emelkedett lelkiállapotban állt az istenségek és a szentek képmásai előtt. Szeméből a könny patakokban folyt. Az új látomás soha el nem hagyta, élete teljesen átalakult.

Vénkataraman bátyja felfigyelt az öccsében végbemenő nagy változásra. Többször meg is dorgálta közömbös és jógához hasonló viselkedéséért. A nagy élmény után hat héttel jött a válság, 1896. augusztus 29-én. Vénkataraman angol nyelvtanára a tanulmányai iránt mutatott közömbössége miatt azt a feladatot adta neki büntetésként, hogy háromszor másoljon le egy leckét a Bain által szerkesztett nyelvtankönyvből. A fiú kétszer le is másolta, de érezvén a feladat hiábavalóságát itt abbahagyta. Félrelökte a könyvet és a papírokat, kiegyenesedett, becsukta a szemét, és meditációban magába mélyedt. A bátyja, aki mindvégig figyelte viselkedését, odament hozzá, és így szólt: „Mi értelme van mindennek egy ilyen számára, mint te?” Ez a szemrehányás nyilvánvalóan Vénkataraman világtól eltávolodó viselkedésére, tanulmányai elhanyagolására vonatkozott. A fiú nem válaszolt, de magában belátta, hogy értelmetlen azt a látszatot keltenie, mintha tanulna és minden a régi lenne. Elhatározta, hogy elhagyja otthonát, és tudta azt is, hogy hová kell mennie: Tiruvannámalaiba. Ha ezt a szándékát idősebb családtagjaival

megosztotta volna, biztosan nem engedik el, így fortélyhoz kellett folyamodnia. Bátyjának azt mondta, hogy visszamegy az iskolába délután, hogy részt vegyen egy különórán. Ekkor a testvére megkérte, hogy a földszinti dobozból vegyen ki öt rúpiát, és fizesse be a tandíját. Vénkataraman lement, nagynénje enni adott neki, és odaadta az öt rúpiát. A fiú keresett egy térképet a házban, és megkereste a Tiruvannámalaikhoz legközelebb eső vasútállomást, amely a térkép szerint Tindavanam volt. Igaz, addigra már megépítették a vasútvonalat Tiruvannámalaiba, de a térkép régi volt, és ezt még nem tüntették fel rajta. Vénkataraman kiszámolta, hogy három rúpia elég lesz az útiköltségre, a maradék pénzt pedig egy levél kíséretében otthagyta egy bátyja számára jól észrevehető helyen, majd elindult Tiruvannámalaiba. A levélben ez állt: „Elindultam Atyám felkutatására, parancsának megfelelően. Ez [önmagára utalva] csupán egy nemes vállalkozásba kezdett. Nem érdemes hát a történetek miatt keseregni. Pénzt sem kell költeni a felkutatására. A tandíjad nem lett befizetve. Mellékelve 2 rúpia.”

Vénkataraman családján ült egy átok, ami valójában áldás volt, mely szerint minden nemzedékből egyvalaki kolduló szerzetes lesz. Az átok egy vándorló aszkétától származott, aki Vénkataraman egyik felmenőjétől élelmet koldult, és az visszautasította. Szundaram Aijar apai nagybátyja szannjászí lett, akárcsak Szundaram Aijar bátyja. Most Vénkataramanon volt a sor, de senki nem láthatta előre, hogy az átok így fog beteljesedni. Szenvedélytelenség költözött Vénkataraman szívébe, és parivrádzsaka¹ lett.

Hőskölteménybe illő utat tett meg a fiatal szent Maduraitól Tiruvannámalaikig. Dél tájban hagyta el nagybátyja házát, és gyalog ment az egy kilométerre lévő vasútállomásig. Aznap szerencsére késett a vonat, különben nem érte volna el. Megnézte a díjtáblázatot, és látta, hogy egy harmadosztályú jegy Tindivanamba 2 rúpiába és 13 annába kerül. Megvette a jegyet, és a visszajárót megtartotta. Ha tudta volna, hogy Tiruvannámalaiba is vezet vasútvonal, és ha megnézte volna a díjtáblázatot, akkor látta volna, hogy a menetjegy ára éppen 3

---

¹ Kolduló vándorszerzetes. (*A ford.*)

rúpia. Amikor megérkezett a vonat, csendben felszállt és elfoglalta helyét. Az egyik utastól (egy maulvitól), aki szóba elegyedett vele, megtudta, hogy Tiruvannámalaiba is vezet vasútvonal, és nem szükséges elmennie Tindavanamba, hanem Viluppuramban átszállhat a megfelelő vonatra. Ez hasznos tájékoztatás volt a fiú számára. Sötétedett, amikor a vonat Tiruccsiráappalliba ért. Vénkataraman éhes volt, vett két körtét fél annáért, és érdekes módon éhsége az első falat után lecsillapodott. Hajnal három körül ért a vonat Viluppuramba. A fiú azzal a szándékkal szállt le a vonatról, hogy a fennmaradó utat gyalog teszi meg Tiruvannámalaig.

Napfelkeltekor bement a városba, és a Tiruvannámalaiba vezető út jelzőtábláját kereste. Látott egy "Mámbalapattu" feliratú táblát, de nem tudta, hogy ez a helység éppen útba esik Tiruvannámalai felé. Mielőtt tovább kereste volna, melyik úton kell mennie, elhatározta, hogy megpihen, mert fáradt volt, és éhes. Egy szállóhoz ment, és élelmet kért. Délig kellett várakoznia, amíg az étel elkészült. Miután megebédelt, felajánlott két annát fizetesképpen. A szálló tulajdonosa megkérdezte, mennyi pénze van, és amikor megtudta, hogy csupán két és fél anna az összes vagyona, nem kért fizetséget az ebédért. Tőle tudta meg Vénkataraman, hogy Mámbalapattu a Tiruvannámalaiba vezető úton található. Vénkataraman visszament a viluppurami állomásra, és vett egy jegyet Mámbalapattuba – éppen ennyire futotta a megmaradt pénzéből.

Délután érkezett Mámbalapattuba. Innen gyalog indult el Tiruvannámalai felé. Körülbelül tizenöt kilométert tett meg, miközben beesteledett. A közelben volt Arajaninallúr hatalmas sziklára épített temploma. Odament, és megvárta, amíg kinyitják az ajtót, majd leült az oszlopcsarnokban. Itt egy látomásban az egész épületet beragyogó ragyogó fényt látott. E fény nem e világról származott. Egy darabig érzékelte még a ragyogást, majd az eltűnt. Vénkataraman a mély meditáció állapotában ült egészen addig, amíg fel nem rázták a papok, akik bezárták volna már az ajtót, mert a közeli kílúri templomba igyekeztek a soron következő szertartás

elvégzésére. A fiú követte őket oda is, és a szentély belsejében újra számádhiba² került. A papok teendőik végeztével ismét felrázták, de enni nem adtak neki. A templom dobosa, aki észrevette a papok durva viselkedését, jelezte nekik, hogy ételadagját adják a különös fiúnak. Amikor Vénkataraman inni kért, egy sásztri³ házához irányították. A házban elvesztette az eszméletét, és összeesett. Néhány perc múlva magához térve látta, hogy egy kis csoportosulás figyeli őt kíváncsian. Ivott, evett egy kicsit, majd lefeküdt aludni.

Következő reggel – 1896. augusztus 31-ét írtak, amely a Gókulástamí-nap volt, az Úr Krisna születésnapja – Vénkataraman gyalog folytatta útját Tiruvannámalai felé. Elfáradt és megéhezett, ezért élelem után nézett, majd tervei szerint vonattal folytatta volna útját Tiruvannámalaiba. Eszébe jutott, hogy eladhatná arany fülbevalóit,⁴ és a kapott pénzen vehetne vonatjegyet. De hogyan tegye mindezt? Odament egy házhoz, ami Muthukrisna Bhagavatar tulajdona volt. Ételt kért Bhagavatartól, aki a feleségéhez irányította a fiút. Az asszony boldogan etette meg a fiatal szádhut⁵ ezen a nevezetes napon, Srí Krisna születésnapján. Vénkataraman evés után visszament a ház urához, és mondta neki, hogy a fülbevalóit szeretné négy rúpiáért zálogba helyezni nála, hogy zarándokútját befejezhesse. A fülbevaló legalább húsz rúpiát ért, de a fiúnak nem volt szüksége ennyi pénzre. Bhagavatar alaposan megvizsgálta a fülbevalót, odaadta a kért pénzösszeget, majd feljegyezte a fiú címét, és megadta neki a sajátját, biztosítva arról, hogy bármikor kiválthatja a fülbevalóit. Vénkataraman még megebédelt a házaspárnál, és a jólelkű háziasszony csomagolt neki egy zacskó édességet útravalóul, amelyet a Gókulástamí tiszteletére készített. Vénkataraman elbúcsúzott a házaspártól, majd eltépte a címüket, mert nem állt szándékában valaha is kiváltani a fülbevalóit. Ezt követően elindult a vasútállomás felé. Mivel a legközelebbi vonat csak másnap reggel indult, az éjszakát az állomáson töltötte. 1896. szeptember 1-jén felszállt a Tiruvannámalaiba induló vonatra. Az út nagyon rövid ideig tartott. A

---

² „Az egység állapota.” A tudatosság legmagasabb rendű formája. (A ford.)

³ Szent iratokban, tudományokban járatos ember, tanító. (A ford.)

⁴ A bráhmínok szokásos viselete. (A ford.)

⁵ Szent ember, szerzetes. (A ford.)

tiruvannámalai állomásról azonnal az Arunácsolésvara-templomhoz sietett. Minden ajtó nyitva állt előtte, még a legbenső szentélyé is. A templom üres volt, még papok sem tartózkodtak benne. Vénkataraman belépett a belső szentélybe, és Atyja, a szent Arunácsolésvara előtt állva kimondhatatlan örömezés és elragadtatottság töltötte el. A hősie utazás ezennel befejeződött, és a hajó biztonságban révbe ért.

Ramana – miként ezentúl nevezni fogjuk – élete hátralévő részét Tiruvannámalaiban töltötte. Nem kapott formális beavatást a szannjászába.⁶ Miután kilépett a templomból, és a város utcáin sétált, valaki megszólította, hogy nem akarja-e leborotváltatni a hajtincsét.⁷ Ő készségesen beleegyezett, és az Ajjankulam-víztárolónál egy borbély leborotválta a haját. Ezután a víztároló lépcsőjéről a még nála lévő pénzt a vízbe dobta, és megszabadult a Bhagavata feleségétől kapott édességtől is. A bráhmín kaszt tagjai által viselt szent zsinagra is ugyanez a sors várt. Visszaindult a templomba, és éppen azon morfondírozott, hogy miért kellene megadnia a testnek a fürdő fényűzését, amikor az eleredő eső alaposan megfürdette.⁸

Ramana első tartózkodási helye Tiruvannámalaiban a nagytemplom volt. Néhány hétig az ezeroszlopú csarnokban maradt, de fiatal kölykök kövekkel dobálták, amint meditációban ült. Eldugott helyeken próbált meghúzódni, és egy időre a Pátála Lingam néven ismert földalatti cellába is beköltözött. Napokat töltött mély meditációban. Mozdulatlanul ült a szamádhí állapotában, és még a vérszívók és egyéb bogarak csípéseiről sem vett tudomást. De a vásott kölykök hamar felfedezték új rejtekhelyét, és cserépdarabokkal dobálták a fiatal szvámít. Akkoriban élt egy Szésadri nevű idősebb szvámí a városban. Akik nem ismerték közelebbről, bolondnak hitték. Szésadri szvámí gyakran állt őrt a fiatal szvámí mellett, és elkergette a csínytevő gyerekeket. Egy idő múlva az ifjú szentet végül átvitték a föld alatti veremből egy Szubrahmanja tiszteletére emelt szentély közelébe, bár ő ebből

---

⁶ Szannjászja: a világról való lemondás; szannjászín: a világi dolgokról lemondott vándorló koldus-szerzetes. (A ford.)

⁷ Az ortodox, kasztjába tartozó hindu kis hajtincset visel tarkóján. Ennek levágása és a fej leborotválása a lemondás jele. (A ford.)

⁸ A szentiratok előírják a hajvágás utáni fürdőt. (A ford.)

nem érzékelt semmit. Innentől kezdve valaki mindig gondját viselte. Tartózkodási helyét gyakran voltak kénytelenek változtatni, kerteket, ligeteket, szentélyeket választottak a fiatal szvámí hajlékául. Ramana soha nem beszélt. Nem mintha hallgatási fogadalmat tett volna, egyszerűen nem érzett késztetést a beszédre. Néha olyan szövegeket olvastak fel neki, mint a *Vászistham* és a *Kaivalja navanítam*.

Hat hónappal Tiruvannámalaiba érkezését követően Ramana a Gurumúrtam-szentélybe költözött, miután annak tulajdonosa, egy tambíranszvámí, őszinte szívvel hívta. Az idő múlásával hírneve elterjedt, és egyre nagyobb számban érkeztek hozzá a zarándokok és kíváncsiskodók. Egyéves gurumúrtami tartózkodását követően a fiatal szent, akit a helybeliek elneveztek Bráhmana szvámínak, egy szomszédos mangóligetbe költözött. Itt talált rá egyik nagybátyja Nellijappa Aijer, aki foglalkozását tekintve ügyvéd volt Mánámaduraiban, és egy barátjától szerzett tudomást arról, hogy Vénkataraman nagyra becsült szádhu lett Tiruvannámalaiban. Azonnal odautazott, hogy találkozzon unokaöccsével. Minden eszközzel igyekezett rávenni Ramanát, hogy térjen vissza vele Maduraiba, de az ifjú szent nem válaszolt, sőt figyelemre sem méltatta a látogatót. Így nagybátyja dolgavégezetlenül és csalódottan tért vissza Mánámaduraiba. Mindenesetre átadta Ramana édesanyjának, Alagammálnak a fiáról szóló híreket.

Az anya idősebb fia társaságában Tiruvannámalaiba utazott. Ramana akkoriban az Arunácsala egyik keleti nyúlványán, Pavalakkunrun élt. Alagammál könnyekkel küszködve kérlelte fiát, hogy térjen haza vele. De a szentnek már nem létezett visszaút. Semmi nem hatott rá – még édesanyja könyörgése és sírása sem. Válasz nélkül, továbbra is csendben ült. Egy követője, aki napok óta szemtanúja volt az anya gyötrelmeinek, kérte Ramanát, hogy legalább egy papírdarabra írja le üzenetét édesanyja számára. A szent a következőket írta meglehetősen személytelen stílusban: „Mindenkinek prárabdhája [sorsa, karmája] alapján méri ki teendőit a cselekedetek Elrendelője. Aminek nem kell megtörténnie, az soha nem is fog megtörténni, bármilyen eltökélten próbálkozzon is az ember. Aminek meg kell, az

akkor is meg fog történni, ha minden követ megmozgatunk annak megakadályozására. Ez bizonyos. Tehát a legbölcsebb csendben maradni.”

Az anya, csalódottan és nehéz szívvel, visszatért Mánámaduraiba. Ezután nem sokkal Ramana az Arunácsala hegyen található Virúpákša-barlangba költözött, amely nevét egy ott élt és ott eltemetett szentről kapta. A tömeg ide is követte, volt azonban közöttük néhány igaz kereső. Ők spirituális tapasztalataikkal kapcsolatos kérdéseket tettek fel neki, vagy a szent iratok egyes részeinek értelmezésére kérték. Ramana néha papírra írta válaszait és magyarázatait. Az egyik könyv, amit ekkoriban elhoztak hozzá, Sankara *Vivékacsúdámáni* című műve volt, amelyet később ő maga fordított tamilra, prózában. Egyszerű, írástudatlan emberek is felkeresték vigaszért és szellemi útmutatásért. Közülük az egyik egy Écsammal nevű asszony volt, aki egymás után elvesztette férjét és gyermekeit, és mindaddig vigasztalhatatlan volt, amíg a sors Ramanához nem rendelte. Szokásává vált, hogy mindennap meglátogatta a szvámít, és ennivalót vitt neki és a vele élőknek.

1903-ban egy neves szanszkrit tudós, Ganapati Sásztri érkezett Tíruvannámalaiba, akit szigorú mértékletessége miatt Ganapati Muninak neveztek. A Kávja-kantha névvel is illették, ami annyit jelent: „kinek költészet fakad a torkából”, és tanítványai nájanának – atyának – szólították. Az Istenanya előtt bemutatott szertartások nagy mestere volt. A Virupákša-barlangban látogatta meg jó néhányszor Ramanát. Egyszer, 1907-ben, kétségek gyötörték spirituális gyakorlatait illetően. Felment hát a hegyre, ahol egyedül találta Ramanát a barlangban, és ezekkel a szavakkal fordult hozzá: „Minden elolvasandó könyvet elolvastam. Még a *Védánta-sásztrát* is tökéletesen megértettem. Teljes szívemből gyakoroltam a dzsápát, de mostanáig nem sikerült megértenem, mi a tapasztás.⁹ Ezért keresek menedéket lábaidnál. Könyörgöm, világosítsd meg elmémet a tapasztás természetéről.” Ramana így válaszolt: „Amikor az ember figyel, honnan ered az »énnek« ezen képze, az elme beleolvad Abba. Ez a tapasztás. Amikor mantrát

---

⁹ Önsanyargatás vagy aszketikus gyakorlat. (A ford.)

ismételgetsz, s a figyelmedet a forrás felé irányítod, ahonnan a mantra-hang származik, az elme beleolvad Abba. Ez a tapaszt.”

Ez kinyilatkoztatásként hatott a nagy tudósra. Érezte, amint a szent kegyelme egész lényét elárasztja. Ő volt, aki Ramanáról kijelentette, hogy Maharsi és Bhagaván.¹⁰ Szanszkrit himnuszokat írt a tiszteletére, és *Ramana-Gítá* című művében összefoglalta és kifejtette tanításait.

Ramana édesanyja Mánámaduraiba való visszatérését követően elvesztette legidősebb fiát. Két évvel később legkisebb fia, Nágaszundaram rövid látogatást tett Tiruvannámalaiba. Az anya két zarándokútról hazafelé tartva is meglátogatta fiát – egyszer Váránasziból, másodszor Tirupatiból hazafelé menet. Az utóbbi látogatás alkalmával megbetegedett, és több héten át a tífusz tüneteitől szenvedett. Ramana lelkiismeretesen ápolta egészen felépüléséig. Még egy tamil nyelvű himnuszt is írt, amelyben az Úr Arunácsolához könyörög édesanyja gyógyulásáért. Így hangzik a himnusz első versszaka: „Ó, gyógyszer formájában megjelenő Hegy, ki azért jöttél a világra, hogy kigyógyíts bennünket az egymás után hullámként érkező életek betegségéből! Ó, Uram! A Te kötelességed édesanyám megszabadítása a láztól, aki egyedül a Te lábaidnál keres menedéket.” Könyörgött azért is, hogy édesanyja részesüljön az isteni látomásban, és elforduljon a világi dolgoktól. Szükségtelen mondani, hogy az ima mindkét kérése meghallgatásra talált. Alagammál felépülése után visszatért Mánámaduraiba, ám nem sokkal később, 1916 elején azzal a szilárd elhatározással érkezett vissza Tiruvannámalaiba, hogy élete hátralévő részét Ramanával töltsse. Legkisebb fiát, Nágaszundaramot követte, aki időközben megözvegyült, egyedül maradva egy fiúgyermekkel. Röviddel az anya érkezését követően Ramana a Virúpáksha-barlangból a Szkandásramamba költözött, ami szintén a hegyen, valamivel addigi lakhelye fölött található. Ramana bevezette édesanyját az intenzív spirituális életbe. Alagammál felöltötte a világról lemondottak narancsszínű ruháját, és ő vezette az ásram konyháját. Nágaszundaram is szannjászi lett, és felvette a Nirandzsanánanda nevet. Ramana követői maguk között

---

¹⁰ Nagy látó, ill. Isteni. (A ford.)

Csinnaszvámínak, azaz a fiatalabb szvámínak hívták. 1920-ban az idős édesanya gyengélkedni kezdett, egészsége megrendült. Ramana gondosan és szeretettel ápolta, néha éjszakákat virrasztott át mellette. Alagammált 1922. május 19-én érte a halál, bahula-navamí napján, vaisákha havában. Az anya testét levitték a hegyről, hogy eltemessék. A hegy legdélibb pontján választottak nyugvóhelyet neki a Pálitírtham-víztároló és a Daksinamúrti-szentély közötti területen. A halotti szertartásokat Ramana csendben figyelte. Nirandzsanánanda szvámí az anya sírja mellé költözött. Ramana, aki továbbra is a Szkandásramamban lakott, naponta felkereste a helyet. Körülbelül hat hónap múlva ő is leköltözött, mint mondta, nem saját elhatározásából, hanem az Isteni Akaratnak engedelmeskedve. Így jött létre a Ramanasramam.¹¹ Az édesanya sírja fölé templomot emeltek, melynek felavatására 1949-ben került sor. Az idő múlásával az ásrám folyamatosan növekedett, és nemcsak Indiából, hanem a világ minden tájáról érkeztek látogatók, hogy szellemi útjuk során segítséget kérjenek a szenttől.

Ramana első nyugati követője F. H. Humphrys volt, aki 1911-ben érkezett Indiába, és a vellore-i rendőrségen dolgozott. Az okkultizmus gyakorlata iránti érdeklődése egy mahátma¹² felkutatására ösztönözte. Telugu nyelvtanára mutatta be Ganapati Sásztrinak, aki magával vitte Ramanához. Az angol férfit nagy benyomást tett a szent. Az *International Psychic Gazette* (Nemzetközi Okkult Magazin) számára a következőket írta: „Amint elértük a barlangot, szótlánul leültünk a szent lábaihoz. Hosszú ideig ültünk így, és az volt az érzésem, mintha kiemelkednék saját magamból. Fél órán át néztem a Maharsi szemébe, amely mindvégig a mély befelé fordulás állapotát tükrözte. [...] A Maharsiból áradó méltóság, szelídség, önuralom és a meggyőződés nyugodt ereje szavakkal le sem írható.” A Ramanával való találkozás hatására Humphrys spirituális elképzelései jó irányba változtak. Gyakorta meglátogatta a szentet, és benyomásait egy Angliában élő barátjának írta le leveleiben, amelyek a fent említett magazinban meg is jelentek. Egyikben ezt írja:

---

¹¹ Az ásrám angolos átírásban, Sri Ramanasramam néven vált ismertté, ezért a szövegben is meghagytuk ezt az átírást. A magyaros, kiejtészű átírás szerint: Srí Ramanásramam. (A ford.)

¹² „Nagy lélek”, szellemileg magas fejlettségi fokra jutott személy. (A ford.)

„Elképzelni sem tudnál a mosolyánál csodálatosabbat.” Egy másikban pedig:
„Különös, hogy milyen változás zajlik le az emberben, ha a jelenlétében tartózkodott!”

Nemcsak rendes emberek fordultak meg az ásramban, néha rosszakaratúak is feltűntek, sőt még gonosz szádruk is megjelentek. 1924-ben kétszer is betörték zsákmány reményében. Másodszor még a Maharsit is megütötték, amikor úgy találták, hogy túl kevés elvinnivaló akadt. A betörés után egyik követője a Maharsi engedélyét kérte a betörők megbüntetésére, de ő megtiltotta ezt, mondván: „Nekik is megvan a saját dharmájuk¹³, nekünk is. A miénk az, hogy türelmesek és elnézőek legyünk. Törődjünk a saját dolgunkkal!” A betöréskor az egyik tolvaj megütötte a bal combját, mire Ramana így szólt: „Ha nem vagy elégedett, megütheted a másikat is.” A betörők távoztával egyik követője a sérülései után érdeklődött, mire a Maharsi így válaszolt: „Én is kaptam egy púdzsát”, szójátékként használva a púdzsá szót, amely istentiszteleti szertartást, de ütést is jelent.

A szentet és környezetét körülvevő szelídség odavonzotta hozzá a különböző állatokat, még a madarakat is. Az állatokat ugyanolyan elbánásban részesítette, mint bármelyik embert, aki felkereste őt. Amikor valamelyiküket szóba hozta, nem a semleges nemű mutató névmást, hanem a személyes névmást alkalmazta. Madarak és mókusok raktak fészket a közelében. Tehenek, kutyák, majmok találtak menedéket az ásramban. Mindegyikük nagyon értelmesen viselkedett, különösen egy Laksmí névre hallgató tehén. A Maharsi bensőséges kapcsolatban állt velük, és személyesen felügyelte, hogy mindig elegendő ételmet kapjanak. Ha valamelyik közülük meghalt, illendő szertartás szerint temették el.

Az élet az ásramban nyugodt mederben folyt. Egyre több látogató érkezett, néhányan csak rövid időre, de voltak, akik egy egész életen át maradtak. Az ásrám mérete növekedett, és új részlegekkel bővült: tehénistálló, védaiskola és könyvkiadó jött létre, és még sorolhatnánk. Az édesanya szentélyénél rendszeresen végeztek szertartásokat. Ramana idejének nagy részét a számára épített teremben töltötte a

---

¹³ Életfeladatuk. (A ford.)

körülötte történő események csendes megfigyelőjeként. Ez azonban nem jelentett tétlenséget. Hajnalban zöldségeket aprított a konyhában, tányérokat fűzött össze levelekből az étkezésekhez, a nyomdából érkező korrektúrákat javította, újságokat és könyveket olvasott, és javaslatokat tett a neki írt levelek megválaszolására. Az azonban egyértelműen látszott, hogy ő mindezek felett áll. Számptalan meghívást kapott az ország különböző tájaira, de soha nem hagyta el Tiruvannámalaít, élete utolsó éveiben pedig az ásrámot sem. A nap legnagyobb részében csendben ült látogatói társaságában, néha válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Hatalmas élmény volt vele szemben ülve sugárzó szemébe tekinteni. Sokan leírhatatlan békét, időtlenséget és csendet tapasztaltak jelenlétében.

1946-ban ünnepelték Ramana Tiruvannámalaiba érkezésének arany jubileumát, 50. évfordulóját. 1947-ben egészsége megrendült. Még hetvenéves sem volt, de sokkal idősebbnek tűnt. 1948 végén a bal könyöke alatt kis duzzanat jelent meg. Mivel a daganat növekedni kezdett, az ásrám orvosa az operáció mellett döntött. Ám egy hónap múlva a daganat visszánőtt. Madrászból hívtak neves sebészeket, akik ismét megoperálták. A seb azonban nem gyógyult be, és a tumor ismét megjelent. További vizsgálatok kimutatták, hogy a daganat rosszindulatú, s a betegség: szarkóma. Az orvosok javasolták a kar amputációját, de Ramana mosolyogva így válaszolt: „Nincs szükség riadalomra. A test maga a halálos betegség. Engedjük természetesen eljutni a véghez. Minek megcsonkítani? Egyszerűen le kell takarni a beteg részt.” Két további operációt hajtottak végre, de a daganat újra és újra megjelent. A hagyományos indiai gyógyászat különböző módszereit és a homeopátiát is kipróbálták, de a betegség semmilyen kezelésre nem reagált kedvezően. A szent az aggodalom legcsekélyebb jelét sem mutatta, a szenvedés teljesen hidegen hagyta. Külső megfigyelőként szemlélte a betegség testében véghezvitt pusztítását. Szeme azonban úgy ragyogott, mint mindig, és kegyelme folyamatosan áradt minden élőlényre. A látogatók tömegesen érkeztek hozzá, és Ramana ragaszkodott hozzá, hogy mindenki részesüljön darsanájában.¹⁴

---

¹⁴ Szent ember jelenléte, látása, különösen, ha a szemek találkoznak. (A ford.)

Követői könyörögtek neki, hogy természetfeletti erejével gyógyítsa meg magát. Néhányan azt képzelték, hogy korábban ők maguk is részesültek ezen erőik jótékony hatásában, s ezt Ramanának tulajdonították. Ramana nagy együttérzéssel viseltetett mindazok iránt, akik vigasztalanul bánkódtak szenvedései láttán, és újra és újra emlékeztette őket arra, hogy Bhagaván nem azonos a testtel: „Bhagavánnal azonosítják a testet, és azt hiszik, hogy szenvedek. Milyen kár! Kétségbe vannak esve, amiért Bhagaván elhagyja őket – de hát hová is mehetne, és hogyan?”¹⁵

Ramana 1950. április 14-én hagyta el a testét. Este még áldást osztott az őt felkeresőknek. Minden jelenlévő tudta, hogy közeledik a végső pillanat. Énekelni kezdték Arunácsolához írt himnuszát, melynek refrénje így hangzik: „Arunácsala Siva”. A szent megkérte segítőt, hogy ültessék fel. Ragyogó szemét kinyitotta egy rövid időre, mosoly jelent meg az arcán, és szeme sarkából az üdv könnycseppje csordult le az arcán. 20 óra 47 perckor légzése leállt. Arcán a küzdelem, a haláltusa és a halál semmilyen nyomát nem lehetett felfedezni. Ebben a pillanatban egy üstökös szelte át az eget, majd a szent hegy, az Arunácsala csúcsa fölött áthaladt, s eltűnt.

Ramana Maharsi keveset írt, és ez a kevés is (próza vagy vers) azért született, hogy követőinek különböző igényeit kielégítse. Ő maga jegyezte meg egyszer: „Valahogy sohasem merült fel bennem, hogy könyvet írjak vagy verseket költsek. Minden vers, amit írtam, valakinek a kérésére vagy valamilyen eseménnyel kapcsolatban készült.” Művei közül a legfontosabb a *Negyven versszak a Valóságról*.¹⁶ Az *Upadésa száram* (Az útmutatás veleje) című vers a védánta bölcséletének lényegét foglalja össze. Ramana költött öt verset az Arunácsolához is. Sankara néhány művét – például a *Vivékacsúdamanit* és az *Átma-bódhát* – átültette tamil nyelvre. Műveinek nagy részét tamilul szerezte, de szanszkrit, telugu és malajálam nyelven is írt.

Ramana Maharsi tanításának középpontjában, az advaita védántához hasonlóan, az Önvaló felismerése áll. E bölcsélet központi ösvénye az Önvaló

---

¹⁵ Ramana gyakran egyes szám harmadik személyben beszélt magáról. (A ford.)

¹⁶ Tamil címe: *Ulladu nárpadu*. Magyarul az Arthur Osborne: *A szent hegy bölcse* és Sri Ramana Maharshi: *Negyven versszak a Valóságról* című kötetben olvasható (Arunachala Könyvek, Budapest, 1999). (A ford.)

természetének, az én-képzet tartalmának kutatása. Az én szférája rendszerint változó, és több alkotóelemet is magában foglal. Ezek azonban valójában nem azonosak az „én”-nel. Például „én”-ként beszélünk a testünkről, és azt mondjuk, hogy kövér vagyok, sovány vagyok, stb. Hamar felismerhetjük a helytelen szóhasználatot. Maga a test nem mondhatja azt, hogy „én”, hiszen önmagában élettelen. Még a legtudatlanabb ember is tudja, mire utal az „én testem” kifejezés.¹⁷ Mégsem könnyű megszüntetni az „én” hibás azonosítását az egóval (ahankára). Ez azért van, mert a kutató elme maga az ego, és a hibás azonosítás megszüntetéséhez mintegy saját maga felett kell kimondania a halálos ítéletet. Ez pedig egyáltalán nem könnyű feladat. Az ego felajánlása a bölcsesség tűzoltárán a legnagyobb áldozat.

Az Önvaló megkülönböztetése az egótól nem könnyű feladat. De nem lehetetlen. Mindannyian képesek vagyunk rá, ha eltöprengünk az alvás közben átélt tapasztalatainkból levont következtetéseinken. Alvás közben is létezőnk, noha az ego eltűnt. Mégis jelen van az „én”, amely tanúja mind az ego, mind a tárgyak hiányának. Ha az „én” nem lett volna jelen, nem emlékeznénk alvásbéli tapasztalatainkra, és nem mondhatnánk felébredéskor: „Jaj, de jól aludtam! Nem is tudtam magam körül semmiről.” Így hát két énünk van, a hamis én, az ego, és a valódi én, az Önvaló. Az „én” egóval történő azonosítása olyan erős, hogy csak ritkán láthatjuk meg kendőzetlenül az egót. Sőt viszonylagos tapasztalataink is az ego tengelye körül forognak. Amikor ébredéskor az ego feléled, vele együtt megjelenik az egész világ. Ezért tűnik az ego olyan fontosnak és támadhatatlannak, pedig nem más, mint egy kártyavár. Az Önvaló kutatása során az ego megremeg, majd eltűnik. E kutatáshoz éles elmével kell rendelkezni, élesebbel, mint amilyenre az anyag titkainak kutatásához szükség van. Az igazságra egyhegyű értelemmel kell tekinteni (*drisjáté tu agrajā buddhjá*). Valójában még az értelemnek is fel kell oldódnia a végső bölcsesség hajnala előtt. De addig a pontig fáradhatatlanul kutatni kell! A bölcsességet nem a lustáknak találták ki.

---

¹⁷ Vagyis ha valami az enyém (ebben az esetben a testem), akkor azzal nem lehetek azonos, hiszen birtokában vagyok. (A ford.)

A „Ki vagyok én?” kérdés segítségével folytatott kutatást nem az elme természetének megismerésére tett erőfeszítésének kell tekinteni. Fő célja az, hogy a teljes elmét saját forrására összpontosítsa. A hamis én forrása az Önvaló. Az Önvaló kutatása során ahelyett, hogy az elmeáramlattal egy irányba haladnánk, egészen addig az árral szemben úszunk, amíg el nem hagyjuk az elme fennhatóságát. Ha a hamis ént követjük a forrásáig, létezése megszűnik. Ekkor az Önvaló teljes pompájában felragyog. Ezt a ragyogást hívják megvalósításnak és megszabadulásnak.

A test léte vagy nemléte nem áll kapcsolatban a megszabadulással. A test tovább élhet, a világ továbbra is megjelenhet, mint a Maharsi esetében is. Ez egyáltalán nem befolyásolja az Önvalót, melynek felismerése megtörtént. Számára sem a test, sem a világ nem létezik, csupán az Önvaló, az örök Létezés (szat), a Tudatosság (csit) és a felülmúlhatatlan Boldogság (ánanda). Ez a tapasztalat nem áll teljesen távol tőlünk. A mélyalvás állapotában, amikor sem a külső tárgyaknak, sem az álmok belső világának nem vagyunk tudatában, átélhetjük. Ezt az élményt azonban a tudatlanság fedi el. Így történhet meg, hogy visszatérünk az álmok látomásai közé vagy az ébrenlét világába. A kettősség világából csak a tudatlanság felszámolását követően léphetünk ki. Ennek megvalósítása a védánta célja. Még a közülünk legelesettebbekben is felébreszti a reményt, és segít bennünket kijutni a csüggedés ingoványából a Maharsi és a hozzá hasonló szentek példája.

Sri Ramanasramam – Tiruvannámalai

Alapelvek és tevékenységek

A Sri Ramanasramam, ahol Bhagaván Srí Ramana Maharsi élt és az advaita védánta örök üzenetét tanította, az Arunácsala szent városa, Tiruvannámalai nyugati határában helyezkedik el. Hogy elhiggyük, milyen béke, nyugalom és szépség hatja át az ásrám magasztos épületeit, amelyekben mind a mai napig számos tevékenység folyik, ahhoz meg kell azt tapasztalnunk.

Az egész ásrám tökéletes helyet kínál a nyugodt és csendes meditációhoz. A világ minden tájáról érkező látogatók saját otthonuknak tekintik az épületegyüttest.

Bhagaván Srí Ramana Maharsi követői közül sokan, akik a szent halála óta nem jártak itt, folyamatosan érdeklődnek az ásrám működése felől. Őket – és minden érdeklődőt – tájékoztatjuk, hogy Bhagaván *mahánirvánája*¹⁸ óta az ásrám ugyanúgy működik, mint azt megelőzően. Rendszeres tevékenységei a következők:

1. A Sri Ramanasramam minden szeglete Bhagaván Srí Ramana Maharsi üdvös kegyelme által megáldott, és a legnagyobb jótéteménye, hogy Bhagaván különböző vallású követőit az elme békéjében, üdvösségben és boldogságban részesíti. Az ásrám legfőbb célja, hogy a fentiekre vágyó követők számára ehhez minden lehetséges segítséget megadjon. Számos követő érkezik reggel és este csendes meditáció és ima céljából, és részükre a megfelelő feltételek biztosítottak.
2. Reggel és este púdzsát¹⁹ tartanak Bhagaván mahászamádhijánál²⁰ és édesanyja szentélyénél, a Srí Mathrubhútésvararnál.

---

¹⁸ Amikor Bhagaván elhagyta testét. (A ford.)

¹⁹ Istentisztelet, szertartás. (A ford.)

²⁰ Szent ember sírja. (A ford.)

3. Védaparájana, azaz a **Védák** recitálása mindennap reggel és este történik. A követők mindkét alkalommal részt vehetnek az ártati (lángkörzés) szertartáson is.
4. Az „Old Hall”²¹ elnevezésű terem, ahol Bhagaván az ideje nagy részét töltötte, rendkívül alkalmas hely a meditációhoz.
5. A szoba, amelyben Bhagaván Brahma Nirvánája²² bekövetkezett, nagy tiszteletben tartott, szent hely minden követő számára.
6. A „New Hall”²³ elnevezésű teremben alkalmanként Srí Bhagaván tanításait ismerhetik meg az érdeklődők.
7. Az ásram negyedévente megjelenő folyóirata a **Mountain Path** (Hegyi Ösvény) a világ legtávolabbi részeibe is eljuttatja Bhagaván tanításait.

Előfizetési árak:

Éves: Indián belül 30 rúpia, külföldről 15 USD postai kézbesítéssel. A légitársaságok árai országonként különbözők.

Egész életre szóló előfizetés: Indián belül 500 rúpia, külföldről 250 USD.

8. Bhagaván Srí Ramana követői a világ minden részéről érkeznek az ásramba, ahol szállást kapnak és mindent megtesznek kényelmük érdekében, hogy zavartalanul élvezhessék Bhagaván lényének békéjét, amely máig áthatja az egész helyet.
9. Védapáthasálá (védaiskola) is tartozik az ásramhoz, ahol az ott tanuló fiúk ingyenes képzést, étkezést és szállást kapnak. A tanult tárgyak: Jadsur-véda, szanszkrit irodalom, angol és tamil nyelv, valamint matematika és általános ismeretek.
10. A Srí Csakra²⁴ (Méru Prasztára), amelyet Bhagaván saját kezével szentelt fel, édesanyja szentélyének belsejében található, és minden péntekenként, telihold napján és másza pravésakor (a tamil hónap első napján) különleges

---

²¹ „Régi Terem”. (A ford.)

²² Az Abszolútba való végső föloldódás. (A ford.)

²³ „Új Terem”, élete utolsó évében itt élt Bhagaván. (A ford.)

²⁴ Mágikus ábra, az isteni megnyilvánulás ábrázolása. (A ford.)

púdzsát tartanak a tiszteletére. A követők mindig szívesen vesznek részt ezen a szertartáson, és részesülnek áldásában.

11. A gósála (tehénistálló) megőrizte régi külsőjét. Az ásramban dolgozók és az ide látogató vendégek részére megfelelő mennyiségű tejet nyújtanak az itt élő tehenek.
12. Az ásrám konyhája is úgy működik, mint régen, élelemmel látva el hetvenöt bentlakót, a vendégeket, valamint számos rászorulókat.
13. Az ingyenes betegellátás is úgy működik, mint régen, és egy orvos hetente háromszor vizsgálja és látja el gyógyszerrel a rászorulókat.
14. Az ásrám folyamatosan jelentet meg új kiadványokat, valamint újranyomja a régieket, különböző nyelveken. Srí Bhagaván szavait, melyeket még életében lejegyeztek, folyamatosan kiadják. Kérésre árlista elérhető.
15. Az ásrámnak kitűnő, 10-15 000 könyvet tartalmazó könyvtára van, ahol számos nyelven találhatóak filozófiai és spirituális témájú könyvek, melyek a követők számára ingyenesen hozzáférhetőek.
16. 2005. januártól külön épületben tekinthetők meg Bhagaván személyes használati tárgyai, könyvei és a követői által ajándékozott tárgyak.
17. Mindent megteszünk azért, hogy az ásrám olyan szellemi központ legyen, ahonnan Bhagaván Srí Ramana Maharsi üzenete szétárad a világba.
18. Az ásrám fenntartása kizárólag a követők önkéntes támogatásából történik.

Bhagaván kegyelme örökké áradjon minden létezőre!